İstatistik adı	İktisadi Yönelim İstatistikleri ve Reel Kesim Güven Endeksi
Veri: Kapsam, Dönemsellik ve Zamanlılık	
Kapsam karakteristikleri	**Çalışmanın amacı:** İktisadi Yönelim Anketi (İYA)'nin amacı, imalat sanayinde faaliyet gösteren işyeri yöneticilerinin, yakın geçmişe ilişkin değerlendirmelerinin, mevcut duruma ilişkin görüşlerinin ve geleceğe yönelik beklentilerinin izlenerek, imalat sanayinin kısa dönemdeki eğilimlerini yansıtacak göstergelerin üretilmesidir.
	Verinin tanımı: İmalat sanayinde kısa dönemli eğilimlerin izlenerek, ekonomik faaliyetlerin yönünü tahmin edebilmek amacıyla üretilen göstergelerdir.
	İstatistiksel kavramlar ve tanımlar: **Denge:** İYA'nın ilgili sorusuna toplam cevap verenler içerisinde pozitif (arttı, artacak, daha iyimser, normal üstü, iyileşti) ve negatif (azaldı, azalacak, daha kötümser, normal altı, kötüleşti) cevap verenlerin yüzdelerinin farkıdır. **Reel Kesim Güven Endeksi (RKGE):** Reel sektör temsilcilerinin ekonomik görünüme ilişkin genel izlenimlerini ortaya koymak amacıyla, anketin farklı sorularına verilen yanıtların birlikte değerlendirilerek özetlendiği bir göstergedir.
	Sınıflamalar: Anket kapsamındaki işyerlerinin sınıflandırılmasında "Ekonomik Faaliyetlerin İstatistiksel Sınıflaması" (Nomenclature Statistique des Activités Économiques) (NACE Rev.2) kullanılmaktadır. İşyerleri için üretimde çalışan kişi sayılarına göre belirlenen Büyüklük Grupları kod listesi kullanılmaktadır. Kod listesi kategorileri aşağıda yer almaktadır: **[BG1]:** üretimde çalışan sayısı 50'nin altında olan işyerlerini ifade etmekte olup, kapsam dışında bırakılmıştır. **[BG2]:** üretimde çalışan sayısı 50 ile 249 arasında olan işyerlerini ifade etmektedir. **[BG3]:** üretimde çalışan sayısı 250 ile 499 arasında olan işyerlerini ifade etmektedir. **[BG4]:** üretimde çalışan sayısı 500 ve üzerinde olan işyerlerini ifade etmektedir.
	Hedef kitle: İmalat sanayi sektörüdür.
	Coğrafi kapsam: Tüm Türkiye'dir.
	Coğrafi düzey: Yoktur.
	Sektörel kapsam: NACE Rev.2 sektör sınıflamasının 10-33 kodlu imalat sanayi alt sektörleri kapsanmaktadır.
	Zaman kapsamı: İYA, 1987 yılı Aralık ayından itibaren uygulanmakta olup, sonuçlara ilişkin istatistikler bu tarihten itibaren mevcuttur. Anket, 2007 yılından itibaren ise, uluslararası standartlara tam uyumu sağlanarak "Avrupa Birliği (AB) Uyumlaştırılmış İşyeri ve Tüketici Anketleri Ortak Programı" kapsamında, AB'nin finansman katkısıyla yürütülmekte ve yayımlanmaktadır.
	Diğer kapsam: Anketin işyeri kapsamı, Sanayi Üretim Endeksi (SÜE) çerçevesindeki anket birimlerinin üçlü faaliyet düzeyindeki üretim değerlerine kesme uygulanarak oluşturulmakta ve her yıl güncellenmektedir. Ankete katılan işyerlerinden, kapanan, faaliyetini durduran ya da faaliyet alanını değiştirenler kapsam dışında bırakılmaktadır.

	Kapsamdaki sınırlılıklar: Yoktur.
	İstatistiksel birim: İmalat sanayinde faaliyet gösteren işyerleridir.
	Temel dönem/yıl: Yoktur.
	Referans dönemi: İçinde bulunulan aydır.
	Ölçü birimi: **Değişken/ Gösterge** — **Ölçü Birimi** **Tüm Değişkenler** — Denge Değeri **Reel Kesim Güven Endeksi** — Endeks
Dönemsellik	**Verinin toplama sıklığı:** Aylık
	Verinin yayımlama sıklığı: Aylık
Zamanlılık	**Yayımlanan her veri için ortalama üretim süresi:** Yaklaşık 25 gündür. Anket yanıtları, TCMB Genel Ağ sayfası aracılığıyla, ait olduğu ayın 1-15. günleri arasında alınmaktadır. Toplulaştırılmış anket sonuçları ilgili ayın son haftasında yayımlanmaktadır.
	İlk sonuçların yayımlandığı tarih ile referans döneminin son tarihi arasındaki fark (gün): -
	Nihai sonuçların yayımlandığı tarih ile referans döneminin son tarihi arasındaki fark (gün): Referans ayın son gününden 5 gün önce.
Kamuoyunun Bilgiye Erişimi	
Yayımlama takviminin önceden duyurulması	**Veriye ilişkin yayımlama takvimi:** Yayımlama takvimi her yılın ilk iş günü TCMB Genel Ağ sayfasında yayımlanarak kamuoyuna önceden duyurulmaktadır. Takvim aynı zamanda Resmi İstatistik Programı portalında da yayımlanmaktadır.
	Veri yayımlama takviminin internet adresi: Veri Yayımlama Takvimi Resmi İstatistik Portalı
	Veri dağıtım politikası: Anket sonuçlarının her ay itibarıyla TCMB Genel Ağ sayfasında yayımlanmasını takiben, veri dağıtım sistemine üye olan gerçek ve tüzel kişilere ilgili verilerin yayımlandığı bilgisi iletilmektedir.
Eş zamanlı yayımlama	**Tüm kullanıcılar ile aynı anda paylaşılıp paylaşılmadığı:** Yayımlanan istatistikler tüm kullanıcılar ile aynı anda paylaşılmaktadır.
	Basın veya diğer belirli kullanıcılar ile özel anlaşmalar kapsamında verinin önceden paylaşılıp paylaşılmadığı: Paylaşılmamaktadır.
Bütünlük	
Resmi istatistiklerin	**İstatistiklerin toplanması, işlenmesi ve dağıtımına ilişkin sorumluluk:** TCMB Veri Yönetişimi ve İstatistik Genel Müdürlüğü, Anketler ve Endeksler Müdürlüğü sorumludur.

üretilmesine ilişkin şartlar, koşullar ve gizlilik	**Veri üreten kuruluşlar ile veri paylaşımı ve koordinasyon:** "Reel Kesim Güven Endeksi" verileri Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından üretilen "Ekonomik Güven Endeksi"nin veri kaynaklarından biri olup, sonuçlar söz konusu Kurum ile paylaşılmaktadır.
	Bireysel cevaplayıcılara ait verinin gizliliği: Anket yanıtları, 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanununun 25 Nisan 2001 tarih ve 4651 sayılı Kanunla değiştirilen 43.maddesinin 5.fıkrasında yer alan "...Banka, toplanan istatistikî bilgilerden kişisel ve özel nitelikte olanları yayımlayamaz, açıklayamaz, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu dışında resmi veya özel herhangi bir makama veremez. Bu bilgiler istatistiki amaçlar dışında ve ispat aracı olarak kullanılamaz" hükmü gereğince "gizlilik ilkesi" çerçevesinde değerlendirilmekte ve üçüncü kişilere açıklanmamaktadır.
	İstatistik üretiminde çalışanlar, olanaklar, finansman: Verilerin toplanması, işlenmesi, kontrolü, analizi ve yayımlanması aşamalarında 2'si istatistik mezunu olmak üzere toplam 8 kişi çalışmaktadır. Bilişim kaynakları açısından bir sorun bulunmamaktadır. Herhangi bir teknik sorunla karşılaşıldığında Bankamız Bilişim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından gerekli teknik destek sağlanmaktadır.
	Kullanıcı ihtiyaçlarının izlenmesi: "İstatistik Kullanıcı Anketi TCMB Uygulaması" yapılmaktadır.
	Kalite politikası: Uluslararası standartlara uygun, güncel, güvenilir, zamanlı ve şeffaf istatistikler üretilmesidir.
	Kalitenin izlenmesi: İktisadi Yönelim İstatistiklerinin uluslararası standartlarda üretildiği, TÜİK tarafından 2015 yılında verilen "Kalite Logosu" ile belgelenmiştir.
	İstatistiklerin yansızlığı: Üretilen istatistiklerin yansız olması için gerekli önlemler alınmakta ve bu kapsamda alt sektörlerde temsil ve yanıtlanma oranlarına dikkat edilmektedir.
	Veri kaynakları: İmalat sanayinde faaliyet gösteren işyerlerine uygulanan İktisadi Yönelim Anketi soru formundan elde edilen bilgilerdir. **Anketin çerçevesi:** TÜİK'in İmalat Sanayi Üretim Endeksi (SÜE) anket birimlerinden oluşmaktadır. İYA'nın çerçevesi, SÜE' deki güncellemelere paralel olarak güncellenmektedir.
	Yöntem: İYA her ay itibarıyla uygulanmakta olup, Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim aylarında üç aylık anket uygulanarak aylık anket formunda yer alan 22 soruya ek sorular sorulmaktadır. Aylık soru formunda, üretim, siparişler, istihdam, stoklar, satış fiyatı, birim maliyeti, kapasite kullanım oranı, üretici fiyatları enflasyonu, tüketici fiyatları enflasyonu, kredi faiz oranı ve genel gidişat ile ilgili değerlendirmeleri içermektedir. Bu kapsamda, soruların 5 tanesi mevcut durum değerlendirmesine, 15 tanesi geçmiş ve geleceğe yönelik eğilimlere, 2 tanesi ise oran bildirimine ilişkindir. Üç aylık soru formunda ise, üretimi kısıtlayan faktörler, üretim kapasitesi seviyesi ile yurt içi ve yurt dışındaki rekabet gücüne yönelik ilave sorular yer almaktadır. Bu sorulardan bir tanesi çeşitli faktörlerin önem sırasına göre sıralanmasına, diğerleri ise mevcut durum ve son üç aya yönelik eğilimlerin saptanmasına ilişkindir. Nisan ve Ekim aylarında mevcut sorulara ek olarak yatırım eğilimine ilişkin sorular da sorulmaktadır. Yatırım eğilimine ilişkin sorular ile ilgili daha detaylı bilgi için lütfen tıklayınız. **Uç Değer Hesaplaması:** İYA'da sorulan üretici ve tüketici fiyatları enflasyon beklentisi sorularının sonuçlarının hesaplanmasında kullanılan veri setlerine uygulanan uç değer analizinde Tukey's Hinges yöntemi kullanılmaktadır. Bu yönteme göre: **Q_1:** Alt kartil, **Q_3:** Üst kartil olmak üzere, **Q_1-3*(Q_3-Q_1)** ve **Q_3+3*(Q_3-Q_1)** aralığının dışında kalan değerler uç değer olarak kabul edilmekte ve söz konusu veriler analize dahil edilmemektedir. **Ağırlıklandırma:** Anket yanıtlarının toplulaştırılmasında üç aşamalı olarak ağırlıklandırma yapılmaktadır. Ağırlıklandırmada, anket kapsamındaki işyerlerinin bir önceki yıldaki sanayi üretim endeksi kapsamında derlenen üretim değerleri kullanılmaktadır. Ankete verilen yanıtlar, birinci, ikinci ve üçüncü aşamalarda işyerlerinin bir önceki yıldaki üretim değerleri ile ağırlıklandırılarak NACE Rev.2 sektör sınıflamasına göre, sırasıyla üçlü faaliyet düzeyi, ikili faaliyet düzeyi ve imalat sanayi geneli düzeyinde toplulaştırılmaktadır. Ağırlıklar, bir önceki yıla ilişkin yıllık sanayi üretim endeksi verileri kullanılarak yılda bir kez güncellenmektedir.

	RKGE'nin Hesaplanması: RKGE, İYA'nın toplam sipariş, mamul mal stoku, ihracat, üretim, istihdam, sabit sermaye yatırım harcaması ve genel gidişata yönelik sorularına verilen yanıtların bir fonksiyonu olarak hesaplanmaktadır. Mamul mal stoku sorusuna verilen yanıtların ağırlıklı olarak toplulaştırılan denge değeri 100'den çıkarılarak, diğer sorulara verilen yanıtların ağırlıklı olarak toplulaştırılan denge değerlerine 100 eklenerek endeks değerleri elde edilmektedir. RKGE, söz konusu endeks değerlerinin basit aritmetik ortalaması olarak hesaplanmaktadır. Endekse katılacak soruların seçiminde sanayi üretim endeksi devrelerini öncüleme performansı, düşük oynaklık, çapraz korelasyon gibi istatistiksel yöntemlerin yanı sıra ekonomik anlamlılık da dikkate alınmıştır. Endeks hesaplanırken baz yılı esas alınmamıştır.
	Dağıtım şekilleri: İktisadi Yönelim İstatistikleri, aylık gelişmelerin özetlendiği bir rapor eşliğinde TCMB Genel Ağ sayfasında "İstatistikler/Eğilim Anketleri" başlıkları altında yayımlanmakta ve ayrıca "İstatistikler/Elektronik Veri Dağıtım Sistemi (EVDS)" başlığı altında zaman serisi olarak kullanıcılara sunulmaktadır.
	İstatistiklerin hatalı yorumlanması ve yanlış kullanımına ilişkin görüş belirtme/tekzip: Veriler yayımlandıktan sonra yayım organlarında hatalı kullanımı önlemeye yönelik düzenli bir takip yapılmaktadır.
	İstatistiksel veri toplama, işleme ve dağıtımdaki şartlar ve koşulların açıklanması: Anket yanıtları, TCMB Genel Ağ sayfası aracılığıyla, ait olduğu ayın 1-15. günleri arasında alınmaktadır. Toplulaştırılmış anket sonuçları ilgili ayın son haftasında yayımlanmaktadır.
	Mevsimsel düzeltme: İYA serilerinde mevsimsel düzeltme işlemi TRAMO-SEATS yöntemi ile gerçekleştirilmektedir. Tüm serilerdeki mevsimsel etkiler test edilmekte ve mevsimsellik gösteren seriler mevsimsel etkilerden arındırılmaktadır. RKGE serilerinde de mevsimsel düzeltme işlemi TRAMO-SEATS yöntemi ile gerçekleştirilmektedir. Mevsimsellikten arındırma yöntemi olarak dolaylı (indirect) yöntem kullanılmıştır. Bu yönteme göre, RKGE'yi oluşturan tüm alt kalemlerdeki mevsimsel etkiler test edilmekte ve mevsimsellik gösteren seriler mevsimsel etkilerden arındırılmaktadır. RKGE-MA, mevsimsel etkilerden arındırılmış serilerin basit aritmetik ortalaması olarak hesaplanmaktadır.
	İstatistiğin toplanması, işlenmesi ve dağıtılması süreçlerinde bağlayıcı olan mevzuat: • 1211 Sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu (25.4.2001 tarih, 4651 sayılı Kanun ile değiştirilen şekli) Madde 43 • 5429 Sayılı Türkiye İstatistik Kanunu - Resmî İstatistik Programı
Yayımlanmadan önce veriye devlet birimlerinin içeriden erişimi	Yoktur.
İstatistiklerin yorumlanarak yayımlanması	İstatistikler yorumsuz bir rapor eşliğinde yayımlanmaktadır.
Yenileme ve yöntemdeki büyük değişikliklerin önceden bildirimi	**Revizyon takvimi:** Anket sonuçlarında revizyon yapılmadığından revizyon takvimi bulunmamaktadır.
	İlk verinin ve revize edilmiş verinin tanımlanması: Anket döneminden sonra alınan yanıtlar değerlendirmeye alınmamakta, sonuçlar revize edilmemektedir. İYA ve RKGE serilerinin mevsimsel etkilerden arındırılmış sonuçlarında ise yöntem ve uygulama gereği serilerin model yapısı, model parametreleri ve aykırı gözlem yapısı her yıl itibarıyla değiştirilmekte ancak seriler geçmişe dönük olarak revize edilmemektedir.
	Metodoloji, veri kaynağı ve istatistiksel tekniklere ilişkin büyük değişikliklerin önceden duyurulup duyurulmadığı: Metodoloji ve istatistiksel tekniklere ilişkin büyük değişiklikler olması durumunda, TCMB Genel Ağ sayfasında kamuoyuna önceden duyurulur.

Kalite	
İstatistiklerin hazırlanmasında kullanılan yöntem ve kaynaklara ait dokümantasyonun yayımlanması	İstatistiklerin hazırlanmasında kullanılan yöntem ve veri kaynaklarına ilişkin açıklama, TCMB Genel Ağ sayfasında ilgili başlık altında yayımlanmaktadır.
Bileşen detayının, ilgili veri ile uyumlaştırmanın, kabul edilebilirliğinin güvencesini sağlayan ve istatistiksel çapraz sorguları destekleyen istatistiksel çerçevenin yayımlanması	**Verinin içsel tutarlılığı:** Verilerin içsel tutarlılık kontrolleri yapılmaktadır. Veriler, veri setleri içerisinde birbirleriyle tutarlıdır.
	Verinin zamansal tutarlılığı: Karşılaştırılabilir zaman serileri 2007 yılından başlamaktadır. 1987-2006 dönemini içeren istatistiklere ilişkin detaylı açıklamaya aşağıdaki linkten ulaşılabilmektedir: Uygulama Değişiklikleri
	Verinin sektörler arası ve alanlar arası tutarlılığı: İktisadi Yönelim İstatistikleri, diğer veri kaynakları veya istatistikler ile uyumludur.
Notlar	
Metaverinin son gönderilme tarihi	
Metaverinin son onaylanma tarihi	
Metaverinin son güncellenme tarihi	19/06/2025